

Lovforslag nr. L 84. Fremsat den 27. februar 2008 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven)

(Forenkling af almen studieforbereelse samt styrkelse af fremmedsprog, matematik og naturvidenskab)

§ 1

I lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 444 af 8. maj 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 10 a affattes således:

»§ 10 a. 10 pct. af uddannelsestiden i det samlede forløb op til studentereksamen, dog fraregnet uddannelsestiden til almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforbereelse).«

2. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Mindst ét af fagene biologi, engelsk, fransk fortsættersprog, fysik, græsk, kemi, latin, matematik eller tysk fortsættersprog skal indgå i uddannelsen og være på A-niveau.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

3. § 12, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Mindst et af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi skal afsluttes på mindst B-niveau. Dette gælder dog ikke elever, der har fire fremmedsprog i form af

- 1) engelsk på B-niveau, et fortsættersprog på B-niveau og to begynderprog på A-niveau,

- 2) engelsk på B-niveau og tre begynderprog, hvoraf det ene er græsk, på A-niveau eller

- 3) engelsk på B- eller A-niveau, et fortsættersprog på B- eller A-niveau, et begynderprog, dog ikke latin, på A-niveau og latin på mindst C-niveau og herudover et valgfag på mindst C-niveau.«

4. § 15, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Biologi, fysik, kemi eller samfundsfag som valgfag på A-niveau skal kombineres med matematik på mindst B-niveau.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2008. § 12, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, har dog også virkning for undervisningsforløb, der er påbegyndt, men ikke afsluttet, før den 1. august 2008.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Dette lovforslag indeholder dels et forslag om enklere tilrettelæggelse af almen studieforberedelse, som er baseret på et forslag fra den nedenfor nævnte dialoggruppe, dels en række forslag til styrkelse af fremmedsprog, matematik og naturvidenskab i gymnasiet, som er baseret på forslag fra den følgegruppe, undervisningsministeren har nedsat til at følge implementeringen af gymnasireformen. Forligskredsen bag gymnasireformen har tilsluttet sig såvel forslaget om almen studieforberedelse som forslagene om fremmedsprog, matematik og naturvidenskab.

1.1. Enklere tilrettelæggelse af almen studieforberedelse

Reformen af de gymnasiale uddannelser, der trådte i kraft den 1. august 2005 (se Folketingstidende 2003/04, tillæg A, side 905 og 1076; Folketingstidende 2003/04, tillæg B, side 879; Folketingstidende 2003/04, tillæg C, side 307; Folketingets Forhandlinger 2003/04, side 5246 og 5346), har på en række felter medført behov for væsentlige forandringer i den måde, lærerne traditionelt har arbejdet på.

Gennem bl.a. øget samspil mellem fagene og mere målrettede arbejdsformer er det hensigten med reformen, at eleverne skal få et bedre fagligt udbytte og opnå en bedre studiekompetence. Det giver behov for planlægning og gennemførelse af undervisningen på måder, som mange skoler hidtil ikke har været fortrolige med, og har blandt andet medført, at lærerne - som noget nyt - i en række tilfælde skal planlægge undervisningen i fællesskab.

Mange lærere har i den offentlige debat siden reformen peget på, at der med reformen er sket forskydninger i deres arbejde med mindre fokus på undervisning og pædagogik og mere fokus på administrativt arbejde, og på mange gymnasier har lærerne følt, at reformen har medført en del u hensigtsmæssigt, administrativt arbejde, ikke mindst i forbindelse med almen studieforberedelse. Vurderingen har dog ikke været ens

på alle skoler, og ikke alle har tillagt problemet samme betydning. Især er der ikke enighed om, hvad der i denne forbindelse skal forstås ved "administrativt arbejde". Fælles forberedelse af undervisning er således ikke en administrativ opgave, selv om den kræver planlægning.

Foranlediget af denne debat om de administrative konsekvenser, som gymnasireformen har haft for lærernes arbejde, nedsatte Undervisningsministeriet i december 2006 en dialoggruppe med deltagelse af Gymnasieskolernes Lærerforening og Gymnasieskolernes Rektorforening. Gruppen skulle bidrage til at skabe større klarhed over de problemstillinger, som ligger bag debatten. Gruppen skulle endvidere komme med forslag til initiativer, som kunne lette og forenkle måderne at gøre tingene på, således at implementeringen af gymnasireformen og realiseringen af reformens intentioner kan ske bedst muligt. Gruppen kom i april 2007 med en rapport, der indeholdt en række forslag til administrative forenklinger af den måde, gymnasireformen er blevet udmøntet på i love og bekendtgørelser. En række af dialoggruppens forslag om forenklinger af tilrettelæggelsen af almen studieforberedelse krævede ikke lovændringer og er allerede blevet udmøntet i bekendtgørelsesændringer. Dialoggruppens forslag om en mere fleksibel placering af almen studieforberedelse og reduktion af timetallet kræver derimod ændring af stx-loven.

1.2. Styrkelse af den matematisk-naturvidenskabelige og sproglige profil

Et af formålene med gymnasireformen var at styrke naturvidenskab, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 5.4 i lovforslag nr. 33, som undervisningsministeren fremsatte den 5. oktober 2003. Den offentlige debat har ud over de forhold, der er nævnt ovenfor, i høj grad handlet om, hvorvidt de naturvidenskabelige fag er blevet styrket tilstrækkeligt i forhold til denne målsætning, og blandt andre Dansk Industri (DI) har anført, at målsætningen ikke er blevet fuldt ud opfyldt.

Kritikken bygger blandt andet på en analyse fra UNI*C - Statistik og Analyse - fra 8. juni 2007, som

F. t. l. vedr. uddannelsen til studentereksamen m.v.

viser, at der på den første studenterårgang (2008) efter gymnasireformen må forventes en tilbagegang i antallet af stx-elever med fysik B på 18,6 procentpoint i forhold til før reformen. Tilbagegangen var ventet, da fysik B tidligere var obligatorisk på matematisk linje. Til gengæld er fysik på mindst C-niveau nu obligatorisk for alle stx-elever, og tilbagegangen i fysik B har medført en fremgang for de øvrige naturvidenskabelige fag biologi B, kemi B og naturgeografi B på tilsammen 69,6 procentpoint.

Samtidig konstateres det i analysen, at det må forventes, at antallet af elever i stx-uddannelsen med en eksamen med matematik A i kombination med fysik og kemi på mindst B-niveau stiger fra 14,3 procent til i 2006 (elever med en eksamen efter den hidtidige ordning) til 22,1 procent i 2008 (elever med en eksamen efter den nye ordning). Denne fagkombination er interessant, fordi den fra og med 2008 er adgangskravet til stort set alle videregående uddannelser inden for naturvidenskab, sundhedsvidenskab og teknologi. Stigningen betyder, at langt flere end hidtil vil få direkte adgang til stort set alle videregående uddannelser inden for teknik, sundhed og naturvidenskab fra og med 2008. Stigningen må forventes at give et fald i behovet for supplerende forud for optagelse på uddannelserne og dermed at kunne medvirke til, at de unge kommer hurtigere igennem deres videregående uddannelse.

Endvidere har debatten handlet om fremmedsprogenes stilling i de gymnasiale uddannelser efter reformen. På den ene side indikerer UNI* C's tal en udvikling i overensstemmelse med reformens mål om, at alle elever skal have to reelt fungerende fremmedsprog, idet det samlede antal stx-elever med to fremmedsprog på A-niveau forventes at stige fra ca. 13 procent før reformen til ca. 32 procent for de elever, der påbegyndte deres gymnasiale uddannelse ved reformens ikrafttræden pr. 1. august 2005.

På den anden side er andelen af elever med tre fremmedsprog faldet fra cirka 41 procent til ca. seks procent. Denne betydelige reduktion var forudsat som en mulig, men dog ikke tilsluttet konsekvens af reformen.

På denne baggrund anbefalede følgegruppen i en rapport af 8. juni 2007 blandt andet, at det i stx-uddannelsen skulle være obligatorisk at have enten et matematisk-naturvidenskabeligt fag på A-niveau eller et fortsættersprog på A-niveau, samt at de klassiske sprog græsk og latin eventuelt også kunne indgå blandt de fag, som det skulle være obligatorisk at have. Følgegruppen pegede i den forbindelse på, at 96 procent af de kommende studenter i 2008 ville opfylde kravet om enten et matematisk-naturvidenskabeligt

fag på A-niveau eller et fremmedsprog på A-niveau, hvis kravet blev udvidet til at omfatte engelsk.

Forsligskredsen har tilsluttet sig undervisningsministerens udbyggede version af dette forslag, hvorefter både matematisk-naturvidenskabelige fag og fremmedsprog skal styrkes ved, at det bliver obligatorisk at have mindst ét af fagene biologi, engelsk, et fortsættersprog, fysik, græsk, kemi, latin eller matematik på A-niveau. Forslaget vil berøre cirka fire procent af eleverne.

For at styrke fremmedsprogene, herunder latin, samt fortsættersprogene fransk og tysk foreslog følgegruppen desuden, at det ikke skulle være obligatorisk at løfte ét af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi til mindst B-niveau for elever med en studieretning bestående af engelsk A eller et fortsættersprog A, et begynderprog A eller et klassisk sprog A, samt latin C og et frit valgfag C. Forsligskredsen har tilsluttet sig undervisningsministerens udvidede forslag herom, hvorefter elever, der har fire fremmedsprog i deres studieretning eller som valgfag i form af engelsk B eller A, et fortsættersprog på B eller A, et begynderprog, dog ikke latin, på A-niveau, og latin på mindst C-niveau samt et valgfag C, ikke behøver at løfte et af deres naturvidenskabelige fag fra C til B.

Endvidere har forligskredsen tilsluttet sig et forslag fra undervisningsministeren om, at elever, der har samfundsfag A som valgfag, skal have matematik B for at styrke studiekompetencen til de økonomisk-samfundsvideenskabelige studier. Bindingen vil medføre, at alle eksaminander med samfundsfag A har matematik på mindst B-niveau. Dette kan udnyttes ved den skriftlige prøve i samfundsfag A til studentereksamen.

2. Gældende ret

2.1. Almen studieforberedelse i grundforløbet og 1.g

Efter de gældende bestemmelser i stx-loven og stx-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 797 af 27. juni 2007 som ændret ved bekendtgørelse nr. 996 af 13. august 2007) skal uddannelsestiden i alle fag og forløb, herunder almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, kunne bidrage til de 10 procent uddannelsestid, som almen studieforberedelse er tillagt.

Videre følger det af stx-loven og stx-bekendtgørelsen, at 1/3 af uddannelsestiden i almen studieforberedelse skal placeres i 1.g, det vil sige i grundforløbet og det første halve år af studieretningsforløbet, samt af bekendtgørelsen at der skal gennemføres en evaluering senest efter 1.g.

2.2. Hvilke matematisk-naturvidenskabelige fag og fremmedsprog skal indgå på hvilke niveauer efter de gældende regler?

Efter stx-loven og stx-bekendtgørelsen er følgende fag og niveauer obligatoriske: dansk A; engelsk på mindst B-niveau; 2. fremmedsprog på enten mindst B-niveau, hvis det er et fortsættersprog, eller på A-niveau, hvis det er et begynderprog; fysik på mindst C-niveau, historie A, idræt på mindst C-niveau, et kunstnerisk fag på mindst C-niveau, matematik på mindst C-niveau, oldtidskundskab på mindst C-niveau, religion på C-niveau og samfundsfag på mindst C-niveau. Endvidere er det obligatorisk at have mindst to af fagene biologi, kemi og naturgeografi på mindst C-niveau.

Efter stx-loven og stx-bekendtgørelsen skal mindst ét af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi afsluttes på mindst B-niveau, medmindre eleverne har fire fremmedsprog (enten engelsk B, et fortsættersprog B og to begynderprog A, hvoraf det ene kan være latin, eller engelsk B og tre begynderprog A, hvoraf de to græsk er og latin).

I studieretninger med samfundsfag A skal der efter stx-loven og stx-bekendtgørelsen indgå matematik på mindst B-niveau.

Elever, der som studieretningsfag eller valgfag har biologi A, fysik A eller kemi A, skal efter stx-loven og stx-bekendtgørelsen have matematik på mindst B-niveau.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1. Almen studieforberedelse i grundforløbet og 1.g

Den samtidige afvikling af de flerfaglige forløb almen studieforberedelse, almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb i stx-uddannelsens grundforløb samt kravet om, at 1/3 af uddannelsesstiden i almen studieforberedelse skal placeres i 1.g, og det dertil knyttede prøvekrav har givet koordinationsproblemer og gjort det vanskeligt at sikre en hensigtsmæssig progression i de flerfaglige forløb. En vedtagelse af lovforslaget vil give muligheder for en bedre koordination og progression, herunder for at almen studieforberedelse efter lokal beslutning kan fylde stadig mere op gennem gymnasieforløbet.

Det foreslås at afskaffe stx-lovens krav om, at almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb skal være med til at bidrage med uddannelsesstid til almen studieforberedelse, hvilket vil betyde, at uddannelsesstiden til almen studieforberedelse nedsættes med 10 timer: Det foreslås videre at afskaffe lovens krav om, at 1/3 af uddannelsesstiden i almen studieforberedelse skal placeres i 1.g.

Med disse ændringer forventes det, at koordinationsbehovet og lærernes administrative arbejdsbyrde vil blive formindsket, og at der vil kunne sikres en mere hensigtsmæssig progression i de flerfaglige forløb.

3.2. Hvilke matematisk-naturvidenskabelige fag og fremmedsprog skal indgå i uddannelsen på hvilke niveauer?

Det foreslås at ændre stx-loven således, at det bliver obligatorisk at have mindst ét af fagene biologi, engelsk, fransk fortsættersprog, fysik, græsk, kemi, latin, matematik eller tysk fortsættersprog på A-niveau for dermed at styrke såvel stx-uddannelsens matematisk-naturvidenskabelige fag som dens fremmedsprogfag.

Videre foreslås det at ændre stx-loven således, at kravet om, at mindst ét af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi afsluttes på mindst B-niveau, ikke stilles til elever, der har engelsk B eller engelsk A, et fortsættersprog B eller A, et begynderprog A, herunder gerne græsk, men ikke latin, og latin på mindst C-niveau samt et valgfag C. Derved styrkes både matematik for de ikke-sprogligt orienterede elever og fremmedsprogene for de stærkt sproglige elever.

Med henblik på at styrke studiekompetencen til de økonomisk-samfundsvidenskabelige videregående uddannelser, hvoraf en række af de lange videregående uddannelser efterhånden kræver matematik B, foreslås det i lighed med den eksisterende fagbinding mellem samfundsfag A som studieretningsfag og matematik B at indføre krav om binding mellem samfundsfag A som valgfag og matematik B i stx-uddannelsen.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget skønnes at indebære administrative lettelser for gymnasieskolerne og – lærerne for så vidt angår den del af lovforslaget, der vedrører almen studieforberedelse.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser af betydning for staten. Initiativerne til styrkelse af fremmedsprog, matematik og naturvidenskab vil medføre marginale merudgifter på en til to millioner kroner, idet ændringerne forventes at give en meraktivitet særligt på matematik A samt sprogfag på A-niveau. Disse fag udløser ikke særlige tilskud, hvorfor en meraktivitet ikke indebærer merudgifter. Tilgangen til de tilskudsudløsende fag biologi, fysik og kemi på A-niveau kan stige marginalt. Tilgangen til fagene græsk og latin forventes ligeledes at stige moderat, men det forventes, at stigningen ikke inde-

bærer nyoprettelse af studieretninger med disse, hvilket ellers udløser særlige tilskud. Stigningen forventes dermed ikke at udløse yderligere tilskud.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner eller regioner.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Stat: Ingen af betydning Kommuner og regioner: Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: Ja i form af administrative lettelses for gymnasieskolerne Kommuner og regioner: Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

5. Høring

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Akademikernes Centralorganisation, Akkrediteringsrådet, Center for Ligebehandling af Handicappede, CVU-Rektorkollegiet, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Blindesamfund, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri (DI), Dansk Magisterforening, Dansk Teknisk Lærerforbund, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS), Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS), Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse, Danske Erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Lærerforening, Danmarks Vejlederforening, De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Det Centrale Handicapråd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Efterskoleforeningen, Erhvervsakademirådet, Erhvervsskolerens Bestyrelsesforening, Erhvervsskolerens Elevorganisation, Foreningen af studenterkursusrektorer, Frie Grundskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- & Erhvervsvejledning (FUE), Færøernes Skolevæsen, Grønlands Hjemmestyre, Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Grønlands Repræsen-

tation i Danmark, Kultur og Uddannelse, Gymnasierens Bestyrelsesforening (GBF), Gymnasieskolerens Lærerforening (GL), Gymnasieskolerens Rektorerforening, Handelsskolerens Lærerforening (HL), HK, Indvandrenet – Landsorganisationen for indvandrere og flygtninge, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), KL, Københavns Kommune, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere (LVU), Landsorganisationen af Handelsskoleelever, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Kursusstudierende (LAK), Lederforeningen for VUC, Lederens Hovedorganisation, MVU-rådet, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rektorkollegiet, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Evaluering af Kvalitetsudvikling af Folkeskolen (Skolerådet), Skolestyrelsen, Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse, Skole og Samfund, Sustyrelsen, TEAM Danmark, UNI*C og VUC Bestyrelsesforening.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter de gældende bestemmelser i stx-loven og stx-bekendtgørelsen skal uddannelsestiden i alle fag og

forløb, herunder almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, kunne bidrage til de 10 percents uddannelsestid, som almen studieforberedelse er tillagt.

Det foreslås at afskaffe stx-lovens krav om, at almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb skal være med til at bidrage med uddannelsestid til almen studieforberedelse, hvilket indebærer en tilsvarende reduktion af tiden til almen studieforberedelse. Endvidere foreslås det at afskaffe lovens krav om, at 1/3 af uddannelsestiden i almen studieforberedelse skal placeres i 1.g, hvilket giver skolerne mulighed for en mere fleksibel tilrettelæggelse af almen studieforberedelse.

Som konsekvens af vedtagelse af lovforslaget vil stx-bekendtgørelsens krav om prøve i almen studieforberedelse i 1.g blive ændret, således at skolerne selv kan bestemme, om der skal være en sådan evaluering i 1.g, eller om denne evaluering slet ikke skal finde sted.

Til nr. 2

Det foreslås, at det skal være obligatorisk at have mindst ét af fagene biologi, engelsk, fransk fortsættersprog, fysik, græsk, kemi, latin, matematik eller tysk fortsættersprog på A-niveau for dermed at styrke såvel stx-uddannelsens matematisk-naturvidenskabelige fag som dens fremmedsprogfag.

Til nr. 3

Det bemærkes indledningsvis, at fremmedsprog i gymnasiet, bortset fra engelsk, defineres som enten begynder- eller fortsættersprog, hvorved forstås henholdsvis sprog, hvori eleverne har haft prøveforberedende undervisning i folkeskolen i mindst to-fire år eller har tilsvarende forudsætninger, og som de kan fortsætte med i gymnasiet, og sprog, hvori eleverne ikke har sådanne forudsætninger. Fransk og tysk kan være fortsættersprog, mens arabisk, fransk, italiensk, japansk, kinesisk, russisk, spansk, tyrkisk og tysk samt de klassiske sprog græsk og latin kan være begyndersprog.

For at styrke fremmedsprogene, herunder fortsættersprogene og latin, i stx-uddannelsen foreslås det at udvide rækken af kombinationer af fire fremmedsprog, hvor eleverne fritages for kravet om, at mindst ét af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi skal afsluttes på mindst B-niveau. Den gældende lovs § 12, stk. 3, nr. 1 og 2, præciseres, og det foreslås, at fritagelsen endvidere skal omfatte elever, som har valgt fire fremmedsprog i studieretningen og som valgfag i form af engelsk B eller A, et fortsættersprog

B eller A, et begyndersprog, dog ikke latin, på A-niveau, og latin på mindst C-niveau. Eleverne skal derudover have et valgfag C, som de selv kan vælge efter reglerne herom i stx-bekendtgørelsen.

Til nr.4

Med henblik på at styrke studiekompetencen til de økonomisk-samfundsvidenskabelige videregående uddannelser, hvoraf en række af de lange videregående uddannelser efterhånden kræver matematik B, jf. nærmere bilag 1 til bekendtgørelse nr. 32 af 29. januar 2008 om adgang m.v. ved bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (adgangsbekendtgørelsen), foreslås det at indføre krav om binding mellem samfundsfag A som valgfag og matematik B, således at elever, der har samfundsfag A som valgfag, skal have matematik på mindst B-niveau.

Der eksisterer i forvejen et krav om binding mellem matematik B og samfundsfag A som studieretningsfag samt mellem matematik B og biologi A, fysik A og kemi A som både studieretnings- og valgfag.

Til § 2

Det foreslås i overensstemmelse med anbefalingen herom i rapporten fra Undervisningsministeriet, Gymnasieskolernes Lærereforening og Gymnasieskolernes Rektorforening, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 1, at lovforslaget træder i kraft den 1. august 2008. Loven får virkning for undervisningsforløb, der påbegyndes den 1. august 2008 eller senere, det vil sige for elever, der begynder i gymnasiet den 1. august 2008 eller senere. For så vidt angår undervisningsforløb på studenterkursus får loven dog først virkning for forløb, der påbegyndes den 1. august 2009 eller senere. Derved opnås, at det første treårige undervisningsforløb og det første toårige undervisningsforløb efter de nye bestemmelser afsluttes samtidig, nemlig i 2011 og de første eksamensbeviser i overensstemmelse med disse bestemmelser vil blive udstedt samtidig.

Det følger modsætningsvist af bestemmelsen, at *undervisningen* i forløb, der er påbegyndt før 1. august 2008, henholdsvis 2009 som udgangspunkt finder sted efter de hidtil gældende bestemmelser i § 10 a (tilrettelæggelsen af almen studieforberedelse) og § 15 (binding mellem samfundsfag A som studieretningsfag, men ikke som valgfag, og matematik B) i lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), idet bestemmelserne indeholder skærpede krav til eleverne. Undervisningsforløb, der er påbegyndt før denne dato, skal derfor kunne færdiggøres uafhængigt af disse regler. Skoler, som ønsker at benytte de nye bestemmelser for elever, der har påbe-

gyndt undervisningen den 1. august 2007, hvilket især kan være relevant for tilrettelæggelsen af almen studieforberedelse, har mulighed herfor.

For så vidt angår § 12 i stx-loven bemærkes det særligt, at undervisningsforløb, der er påbegyndt før 1. august 2008, skal færdiggøres efter bestemmelserne i § 12, stk. 1 (opremsningen af obligatoriske fag i stx-uddannelsen) og stk. 2 (kravet om at mindst to naturvidenskabelige fag skal indgå i studieretningsforløb i stx-uddannelsen), som efter dette lovforslag bliver § 12, stk. 1 og 3, idet disse bestemmelser er indholdsmæssigt uændrede.

Den nye § 12, stk. 2, (det nye og skærpede krav om, at stx-elever skal have mindst ét af de otte opremsede fag på A-niveau) gælder derimod ikke gælder for undervisningsforløb, der er påbegyndt før 1. august 2008.

Bestemmelsen i stx-lovens § 12, stk. 3, der efter forslaget bliver stk. 4, om, at elever med visse kombinationer af fire fremmedsprog ikke skal løfte et naturvidenskabeligt fag til B-niveau, gælder også for undervisningsforløb, der er påbegyndt, men ikke afsluttet, før 1. august 2008, henholdsvis 2009. Dette skyldes hensynet til de omfattede elever, som på lige fod med elever, der er startet 1. august 2008, henholdsvis 2009

eller senere, skal kunne nyde godt af den udvidede mulighed for at have fire fremmedsprog uden samtidig at skulle løfte et af de naturvidenskabelige fag til B-niveau.

I det omfang, undervisningsforløb, der er påbegyndt før 1. august 2008, henholdsvis 2009 skal gennemføres efter de hidtil gældende bestemmelser, gælder dette også *prøver* i tilknytning til disse undervisningsforløb.

Det må påregnes, at undervisning og prøver efter de hidtil gældende bestemmelser og regler vil finde sted til og med sommereksamen, inkl. sygeeksamen, 2011 for, at også undervisningsforløb (inklusive prøver), der er tilrettelagt over fire år, hvilket fx kan være tilfældet for TEAM Danmark-elever, kan færdiggøres efter de hidtidige bestemmelser og regler.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Bestemmelsen viderefører uændret ordningen fra hovedloven, det vil sige lov nr. 95 af 18. februar 2004 om uddannelsen til studentereksamen.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 444 af 8. maj 2007, foretages følgende ændringer:

§ 10 a. 10 pct. af uddannelsestiden i det samlede forløb op til studentereksamen skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforberedelse). Ved udgangen af 1. g skal mindst 1/3 af den samlede uddannelsestid til almen studieforberedelse være gennemført.

1. § 10 a affattes således:

»§ 10 a. 10 pct. af uddannelsestiden i det samlede forløb op til studentereksamen, dog fraregnet uddannelsestiden til almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforberedelse).«

§ 12. De obligatoriske fag er i alle studieretningsforløb, jf. dog stk. 3:

- 1) Dansk på A-niveau.
- 2) Engelsk på mindst B-niveau.
- 3) 2. fremmedsprog på mindst B-niveau, dog A-niveau, hvis eleven har valgt et begynder-sprog som 2. fremmedsprog.
- 4) Fysik på mindst C-niveau.
- 5) Historie på A-niveau.
- 6) Idræt på mindst C-niveau.
- 7) Et kunstnerisk fag på mindst C-niveau.
- 8) Matematik på mindst C-niveau.
- 9) Oldtidskundskab på C-niveau.
- 10) Religion på C-niveau.
- 11) Samfundsfag på mindst C-niveau.

2. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nyt stk.:

»Stk. 2. Mindst ét af fagene biologi, engelsk, fransk fortsættersprog, fysik, græsk, kemi, latin, matematik eller tysk fortsættersprog skal indgå i uddannelsen og være på A-niveau.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Stk. 2. Endvidere skal mindst to af fagene biologi, kemi og naturgeografi på mindst C-niveau indgå i det enkelte studieretningsforløb. Rektor fastlægger forlods hvilke.

Gældende formulering

Stk. 3. Mindst et af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi skal afsluttes på mindst B-niveau. Dette gælder dog ikke elever med fire fremmedsprog, der har

- 1) engelsk på B-niveau, fortsættersprog på B-niveau og som 3. eller 4. fremmedsprog enten to begyndersprog på A-niveau eller et begyndersprog på A-niveau og latin på A-niveau eller
- 2) engelsk på B-niveau, et begyndersprog på A-niveau, græsk på A-niveau og latin på A-niveau.

§ 15. Skolen skal udbyde en række valgfag på C-, B- og A-niveau, der kan vælges på tværs af studieretninger. Fag fra andre gymnasiale uddannelser kan indgå i valgfagsudbuddet. Tages biologi, fysik eller kemi som valgfag på A-niveau, skal eleven have matematik på mindst B-niveau.

Stk. 2-3. (Udelades)

Lovforslaget

3. § 12, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»*Stk. 3.* Mindst et af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi skal afsluttes på mindst B-niveau. Dette gælder dog ikke elever, der har fire fremmedsprog i form af

- 1) engelsk på B-niveau, et fortsættersprog på B-niveau og to begyndersprog på A-niveau,
- 2) engelsk på B-niveau og tre begyndersprog, hvoraf det ene er græsk, på A-niveau eller
- 3) engelsk på B- eller A-niveau, et fortsættersprog på B- eller A-niveau, et begyndersprog, dog ikke latin, på A-niveau og latin på mindst C-niveau og herudover et valgfag på mindst C-niveau.«

4. § 15, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Biologi, fysik, kemi eller samfundsfag som valgfag på A-niveau skal kombineres med matematik på mindst B-niveau.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2008. § 12, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, har dog også virkning for undervisningsforløb, der er påbegyndt, men ikke afsluttet, før den 1. august 2008.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Til lovforslag nr. L 84. Skriftlig fremsættelse (27. februar 2008)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven). (Forenkling af almen studieforberedelse samt styrkelse af fremmedsprog, matematik og naturvidenskab).

(Lovforslag nr. L 84).

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med det forlig, som gymnasieforligskredsen indgik i december 2007. I lovforslaget er endvidere indarbejdet de ændringer, som høringen over udkastet til lovforslaget har givet anledning til, og som forligskredsen har tilsluttet sig.

Som et led i regeringens afbureaukratisering af uddannelsesområdet foreslås det at afskaffe det eksisterende krav om, at de flerfaglige forløb almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb skal være med til at bidrage med uddannelsestid til det flerfaglige forløb almen studieforberedelse, hvilket vil betyde, at uddannelsestiden hertil vil blive reduceret med 10 timer. Endvidere foreslås det at afskaffe kravet om, at 1/3 af uddannelsestiden i almen studieforberedelse skal placeres i 1.g. Derved forventes de koordinationsproblemer samt den heraf følgende arbejdsbyrde for lærerne og de progressionspro-

blemer i de flerfaglige forløb, som en række gymnasielærere mener, at gymnasiereformen af 2005 har medført, at blive løst.

Gymnasiereformen er blevet kritiseret for ikke at styrke naturvidenskab, herunder matematik, i tilstrækkelig grad og for at have medført, at langt færre elever end tidligere har tre fremmedsprog, herunder de klassiske sprog græsk og latin. For at imødegå denne kritik foreslås det,

at alle elever skal have mindst ét af en række fag (biologi, engelsk, fransk fortsættersprog, fysik, græsk, kemi, latin, matematik og tysk fortsættersprog) på mindst A-niveau,

at elever, der har engelsk B eller A, et fortsættersprog B eller A, et begynderprog A, dog ikke latin, og latin på mindst C-niveau samt et ekstra valgfag, fritages for kravet om, at mindst ét af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi skal afsluttes på mindst B-niveau, og

at det bliver obligatorisk for elever, der samfundsfag A som valgfag, at have matematik B. Det er i forvejen obligatorisk for elever, der har samfundsfag A som studieretningsfag, at have matematik B.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.